

31 sierpnia 2020 r.

Warunki pracy w województwie lubuskim w 2019 r.

↓ 78,2

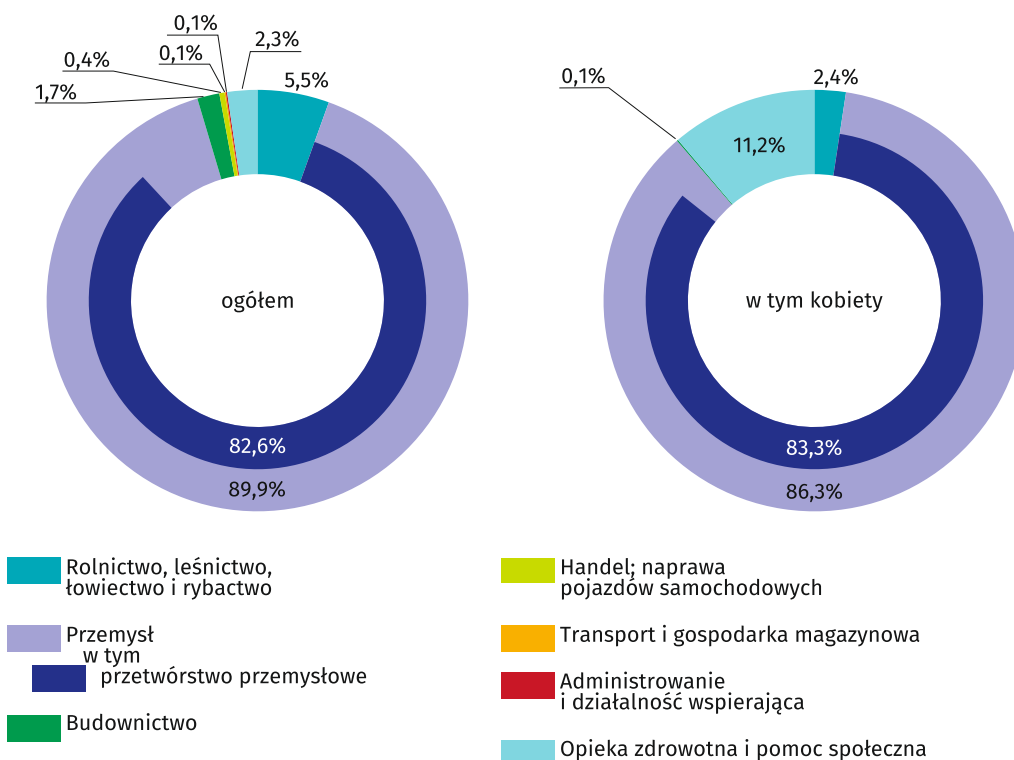
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości

W 2019 r. w jednostkach objętych badaniem warunków pracy zanotowano 123,6 tys. osób pracujących. Liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia (liczonych jeden raz w grupie czynnika przeważającego) wyniosła 9,7 tys., tj. była niższa o 26,0% w relacji do poprzedniego roku.

Warunki pracy są istotnym zagadnieniem zarówno z punktu widzenia pracodawcy jak i pracownika. Odpowiednia identyfikacja czynników szkodliwych dla zdrowia oraz ich wpływu na osoby zatrudnione są podstawą do podejmowania działań profilaktycznych i prowadzenia odpowiedniej polityki w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Ocena stanu i śledzenie zmian w zakresie zagrożeń występujących w środowisku pracy to istotny element służący realizacji zobowiązań pracodawców do zapewnienia warunków pracy zgodnych z obowiązującymi normami.

Wykres 1. Struktura pracujących w warunkach zagrożenia^a w 2019 r.

Stan w dniu 31 XII

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

W 2019 r. badaniem dotyczącym warunków pracy w województwie lubuskim objętych było 123,6 tys. osób pracujących (tj. o 1,5% mniej niż w 2018 r., kiedy zanotowano wzrost o 1,0%). W warunkach zagrożenia zatrudnionych było 9,7 tys. osób (liczonych jeden raz w grupie czynnika przeważającego, wobec 13,1 tys. w poprzednim roku). Grupa ta stanowiła 7,8% ogółu zatrudnionych w badanych jednostkach, a jej udział zmniejszył się w strukturze pracujących o 2,6 p. proc. Kobiety stanowiły 19,1% pracujących w warunkach zagrożenia (wobec 27,8% w poprzednim roku).

W 2019 r. w województwie lubuskim w warunkach zagrożenia pracowało 9,7 tys. osób

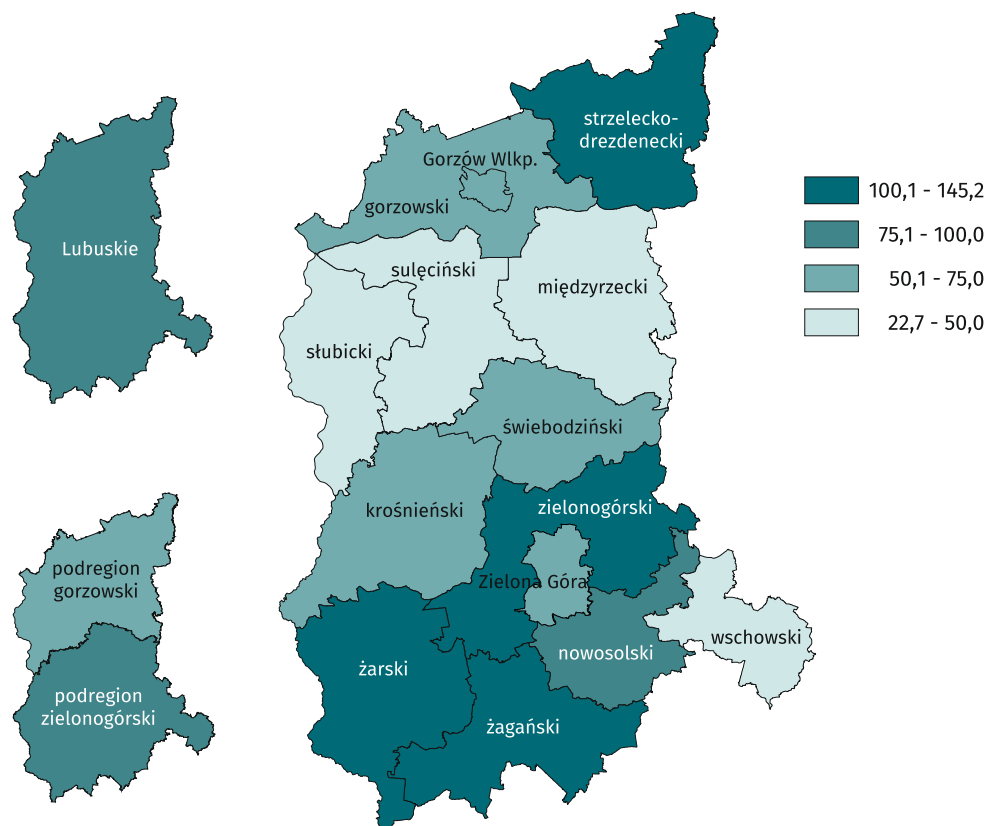
W 2018 r. wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia, w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości, wyniósł 78,2 (wobec 104,2 w 2018 r.). W kraju wartość tego wskaźnika wyniosła 72,9 (wobec 77,2). Województwo lubuskie znalazło się na 7 lokacie (przed rokiem 2 lokata). W pozostałych województwach najwyższy wskaźnik zanotowano w śląskim (138,5 zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych), a najniższą w mazowieckim (34,0).

Występujące zagrożenia na stanowiskach pracy oraz stopień natężenia zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia związane są ściśle z infrastrukturą i stopniem koncentracji zakładów pracy o określonych rodzajach działalności. W 2019 r. najwięcej osób pracujących w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych zanotowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie, wskaźnik ten wyniósł 136 (wobec 147 w poprzednim roku). Wysoki wskaźnik, na poziomie 120 zanotowano również w przemyśle (wobec 155). W pozostałych sekcjach wielkość tego wskaźnika wyniosła od 1 w transporcie i gospodarce magazynowej do 30 – w budownictwie.

Najwyższy wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości zanotowano w powiecie zielonogórskim (145,2) i powiecie strzelecko-drezdeneckim (133,7)

Mapa 1. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem w danej zbiorowości według powiatów w 2019 r.

Stan w dniu 31 XII

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

Najwięcej zagrożeń dla zdrowia i życia na stanowiskach pracy związanych jest ze środowiskiem pracy. Są to m.in. działania substancji chemicznych, pyłów, hałasu, wibracji (drgań mechanicznych), mikroklimatu gorącego lub zimnego, promieniowania, pola elektromagnetycznego oraz czynników biologicznych. Ta grupa w 2019 r. stanowiła 59,1% ogółu zagrożeń (tj. o 2,0 p. proc. mniej niż w poprzednim roku). Na tego typu zagrożenia narażonych było 5,7 tys. zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

Osoby zatrudnione na stanowiskach pracy, na których występują warunki zagrożenia mogą być narażone na kilka czynników szkodliwych, dlatego w analizach wykorzystuje się kategorię tzw. osobozagrożeń. Liczba osobozagrożeń to liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia, liczonych tyle razy na ile czynników osoby te były narażone.

Największym zagrożeniem czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia w grupie zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy jest hałas. W 2019 r. w tej grupie zanotowano 4,8 tys. osobozagrożeń, tj. 74,1% ogółu zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy. Kolejnym zagrożeniem na stanowiskach pracy (w 10,9% tej grupy) były czynniki biologiczne. Pozostałe czynniki zagrożenia występowały w mniejszym natężeniu, a wśród nich najbardziej pyły i mikroklimat gorący (po 4,1% zagrożeń w tej grupie).

Najwięcej zagrożeń dla zdrowia i życia na stanowiskach pracy spowodowanych było zagrożeniami związanymi ze środowiskiem pracy

Tablica 1. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości w 2019 r.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zagrożenia związane		
		ze środowiskiem pracy	z uciążliwością pracy	z czynnikami mechanicznymi
Ogółem	78,2	46,2	18,0	14,a
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	136,1	90,0	31,2	15,0
Przemysł	120,3	68,8	28,7	22,8
w tym przetwórstwo przemysłowe	122,5	70,8	28,7	23,0
Budownictwo	30,3	24,9	2,4	3,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2,4	2,1	0,1	0,2
Transport i gospodarka magazynowa	0,9	-	0,7	0,2
Administrowanie i działalność wspierająca	15,3	-	-	15,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25,8	25,3	-	0,5

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

W 2019 r. zlikwidowano lub ograniczono 6,6 tys. osobozagrożeń (tj. o 2,3 tys. więcej niż w poprzednim roku) powodowanych czynnikami środowiska pracy. W tej grupie ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi) 1,5 tys. osobozagrożeń. Przewaga likwidacji lub ograniczeń nad ujawnieniem lub powstaniem zagrożeń na stanowiskach pracy o 5,0 tys. osobozagrożeń pozwala świadczyć o poprawie warunków pracy.

Zagrożenia na stanowiskach pracy związane z uciążliwością pracy (m.in. wymuszona pozycja ciała, nadmierny wysiłek fizyczny), dotyczyły 2,2 tys. osób, tj. podobnie jak przed rokiem 23,0% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Pracownicy narażeni na oddziaływanie zagrożeń związanych z uciążliwością pracy mogą doświadczać złego samopoczucia lub nadmiernego zmęczenia, przy czym dolegliwości te nie prowadzą do trwałego pogorszenia stanu zdrowia. Wymienione czynniki mogą powodować dużą absencję chorobową i obniżenie wydajności. W omawianym roku ograniczono lub zlikwidowano 1,6 tys. osobozagrożeń związanych z uciążliwością pracy. Jednocześnie ujawniono lub stwierdzono fakt powstania nowych zagrożeń w tej grupie 0,4 tys. osobozagrożeń. Dla ponad połowy zatrudnionych w tej grupie zagrożenia związane były nadmiernym obciążeniem fizycznym.

W 2019 r. zagrożenia czynnikami mechanicznymi (np. obsługa maszyn szczególnie niebezpiecznych m.in. pilarek tarczowych i taśmowych, strugarek, pras i innych) dotyczyły 1,7 tys. osób, tj. 18,0% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia (o 2,1 p. proc. więcej niż przed rokiem). Zlikwidowano lub ograniczono w omawianym okresie 1,0 tys. osobozagrożeń i stwierdzono 0,3 tys. osobozagrożeń nowopowstałych lub ujawnionych.

W omawianym roku dokonano oceny ryzyka zawodowego na 58,2 tys. stanowiskach (tj. o 86,3% więcej niż w 2018 r.). Na tego rodzaju stanowiskach zatrudnionych było 79,3 tys. osób, tj. o 81,1% więcej niż w poprzednim roku. W 2019 r. wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe na 15,3 tys. stanowiskach, na których było 20,7 tys. zatrudnionych (przed rokiem na 12,4 tys. stanowisk było 18,1 tys. zatrudnionych). Na stanowiskach pracy najwięcej wyeliminowań lub ograniczeń ryzyka zawodowego zanotowano w przemyśle (71,9%, tj. o 10,1 p. proc. więcej niż w poprzednim roku). W pozostałych sekcjach ich natężenie było zdecydowanie mniejsze: 8,2% zanotowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie, 5,5% w transporcie i gospodarce magazynowej, 4,9% w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, 4,8% w budownictwie.

Na 58,2 tys. stanowisk, na których zatrudnionych było 79,3 tys. osób dokonano oceny ryzyka zawodowego. Na 15,3 tys. stanowiskach (20,7 tys. zatrudnionych) wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe

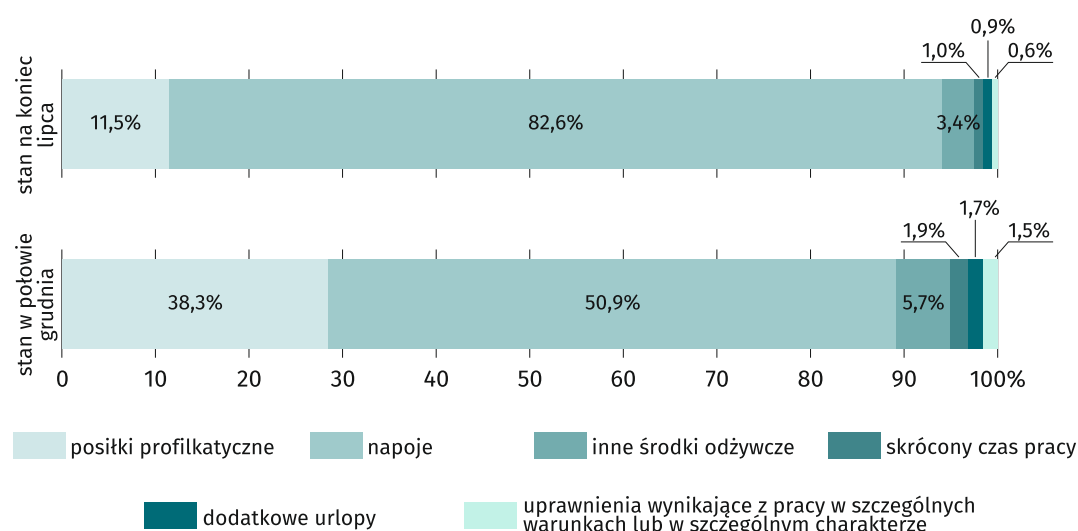
Tablica 2. Stanowiska pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego oraz zatrudnieni na tych stanowiskach w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego	Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego		
			techniczne	organizacyjne	ochrony indywidualnej
Liczba stanowisk pracy	58170	15265	5479	5511	11150
Liczba zatrudnionych	79271	20726	8662	8535	15109

Na stanowiskach pracy, na których w 2019 r. wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe dla 11,2 tys. zastosowano środki ochrony indywidualnej, tj. o 21,9% więcej niż w poprzednim roku. Środki organizacyjne zastosowano dla 5,5 tys. stanowisk (o 12,8% więcej), a środki techniczne zastosowano również dla 5,5 tys. stanowisk (o 58,1% więcej).

Szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia warunki pracy dają pracownikom możliwość korzystania z uprawnień wynikających z pracy w określonych warunkach.

Wykres 2. Świadczenia z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych w 2019 r.

Pracownicy najczęściej korzystali z napojów (82,6% ogółu korzystających ze świadczeń w końcu lipca i 51,0% korzystających w połowie grudnia). Posiłki profilaktyczne wydawano dla 11,6% korzystających ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych końcu lipca i 38,3% w połowie grudnia 2019 r. Pracownicy korzystali również m.in. innych środków odżywczych, skróconego czasu pracy dodatkowych urlopów i uprawnień wynikających z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a łączny udział w strukturze korzystających wyniósł 5,9% w końcu lipca i 10,8% w połowie grudnia 2019 r. Od 2019 r. w sprawozdaniu Z-10 (dotyczącym warunków pracy) nie są ujmowane dane dotyczące dodatków pieniężnych.

W 2019 r. w województwie lubuskim wypłacono zasiłki chorobowe wypadkowe za 140 tys. dni na łączną kwotę 13,7 mln zł. Wypłacono niemal 1,5 tys. jednorazowych odszkodowań wypadkowych, których łączna kwota wyniosła nieco ponad 8,5 mln zł. Przeciętnie w każdym miesiącu 6,3 tys. osób pobierało renty wypadkowe z tytułu niezdolności do pracy, w tym dla 2,8 tys. osób renta była następstwem wypadku przy pracy, a dla 3,1 tys. – choroby zawodowej.

W 2019 r. z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych pracownicy najczęściej korzystali z napojów i posiłków profilaktycznych

W 2019 r. wypłacono 1,5 tys. jednorazowych odszkodowań wypadkowych, na łączną kwotę 8,5 mln zł

Informacja metodologiczna

Podstawę opracowania stanowi sprawozdawczość o warunkach pracy. Obejmuje zatrudnionych w jednostkach prowadzących wybrane rodzaje działalności (z punktu widzenia możliwości występowania zagrożeń) wg sekcji PKD 2007, w zakładach zatrudniających ponad 9 osób.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Zielonej Górze
Dyrektor **Roman Fedak**
Tel: 68 322 31 12

Rozpowszechnianie:
Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel: 68 322 31 28

Współpraca z Mediami:

tel.: (+48) 68 322 31 12

e-mail: SekretariatUSZGR@stat.gov.pl

zielonagora.stat.gov.pl

@ZielonaGoraSTAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Warunki pracy w 2018 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Warunki pracy](#)

[Zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi](#)

[Zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy](#)

[Zagrożenia związane z uciążliwością pracy](#)

[Pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożenia](#)

[Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych](#)